

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2007/59/EK IRÁNYELVE

(2007. október 23.)

a közösségi vasúti rendszereken mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 71. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

az Egyeztetőbizottság által 2007. július 31-én elfogadott közös szövegtervezet fényében, a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A közösségi vasutak biztonságáról szóló, 2004. április 29-i 2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ előírja, hogy a pályahálózat-működtetők és a vasúttársaságok oly módon alakítsák ki biztonsági rendszereiket, hogy a vasúti rendszer képes legyen legalább a közös biztonsági célokat elérni, megfeleljen a nemzeti biztonsági szabályoknak és a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban (a továbbiakban: az ÁME-k) meghatározott biztonsági szabályoknak, továbbá, hogy a közös biztonsági módszerek vonatkozó elemei alkalmazásra kerüljenek. Ezek a biztonsági rendszerek többek között olyan képzési programokat és rendszereket nyújtanak a személyzet számára, amelyek biztosítják a személyzet szakismeretének fenntartását és a feladatok megfelelő végrehajtását.
- (2) A 2004/49/EK irányelv előírja, hogy a vasúttársaságoknak biztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük ahhoz, hogy hozzáférhessenek a vasúti infrastruktúrához.
- (3) A közösségi vasutak fejlesztéséről szóló, 1991. július 29-i 91/440/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ értelmében az engedélyezett vasúttársaságok 2003. március 15-től hozzáférhetnek a transzeurópai vasúti áruszállítási hálózathoz nemzetközi áruszállítási szolgáltatások céljából, és legkésőbb 2007-től

hozzáférhetnek majd a teljes hálózathoz belföldi és nemzetközi áruszállítás céljából. A hozzáférési jogok e fokozatos kiterjesztése szükségszerűen a mozdonyvezetők nemzeti határokon átnyúló mozgásának növekedéséhez vezet. Ennek eredményeként megnő az egyenlő több tagállamban való működésre kiképzett és tanúsítvánnyal rendelkező mozdonyvezetők iránti kereslet.

- (4) Egy 2002-ben készített bizottsági tanulmány rávilágított arra a tényre, hogy a mozdonyvezetői minősítés feltételeire vonatkozó jogszabályok az egyes tagállamokban jelentősen eltérnek egymástól. E különbségek megszüntetése érdekében a mozdonyvezetők minősítésére vonatkozó közösségi szabályokat kell elfogadni, fenntartva ugyanakkor a közösségi vasúti rendszer jelenlegi magas szintű biztonságát.
- (5) Ezen közösségi szabályoknak a közös közlekedéspolitikai összefüggésében a munkavállalók szabad mozgására, a letelepedés szabadságára és a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó közösségi politikák céljaihoz is hozzá kell járulniuk, a verseny estleges torzulásának elkerülésével.
- (6) E közös rendelkezések célja mindenekelőtt a mozdonyvezetők tagállamok közötti mozgásának megkönnyítése, de emellett a vasúttársaságok közötti mobilitásának megkönnyítése is, és általánosságban véve az engedélynek és a harmonizált kiegészítő tanúsítványnak a vasúti ágazat valamennyi szereplője általi elismerésének megkönnyítése. Ennek érdekében meg kell határozni azokat a minimumkövetelményeket, amelyeket az engedély vagy a harmonizált kiegészítő tanúsítvány megszerzéséhez teljesíteni kell.
- (7) Ez az irányelv az Európai Vasutak Közössége (CER) és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) között létrejött, „a határokon átnyúló szolgáltatásokat ellátó mozdonyvezetők európai engedélyéről és a határokon átnyúló interoperábilis szolgáltatásokat ellátó utazó munkavállalók alkalmazási feltételeinek egyes szempontjairól” szóló történelmi közös megállapodást ⁽⁶⁾ követi, és nagyrészt ezeken alapul

⁽¹⁾ HL C 221., 2005.9.8., 64. o.

⁽²⁾ HL C 71., 2005.3.22., 26. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. szeptember 28-i véleménye (HL C 227. E, 2006.9.21., 464. o.), a Tanács 2006. szeptember 14-i közös álláspontja (HL C 289. E, 2006.11.28., 42. o.) és az Európai Parlament 2007. január 18-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), az Európai Parlament 2007. szeptember 25-i jogalkotási állásfoglalása és a Tanács 2007. szeptember 26-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 164., 2004.4.30., 44. o. Helyesbített változat: HL L 220., 2004.6.21., 16. o.

⁽⁵⁾ HL L 237., 1991.8.24., 25. o. A legutóbb a 2006/103/EK irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 344. o.) módosított irányelv. Helyesbített változat: HL L 220., 2004.6.21., 58. o.

⁽⁸⁾ Abban az esetben is, ha egy tagállam ezen irányelv hatálya alól kivonja a vasúti rendszereknek, a hálózatoknak vagy az infrastruktúrának kizárólag bizonyos kategóriáin működő mozdonyvezetőket, ez semmi esetre sem korlátozhatja e tagállamnak arra irányuló kötelezettségét, hogy elismerje az engedély érvényességét az Európai Unió teljes területén, vagy a harmonizált kiegészítő tanúsítványt az érintett infrastruktúrán.

⁽⁶⁾ HL L 195., 2005.7.27., 18. o.

- (9) A követelményeknek ki kell terjedniük legalább a mozdonyvezetés alsó korhatárára, a jelentkezők fizikai és foglalkozáspszichológiai alkalmasságára, szakmai tapasztalatára és a mozdony vezetésével összefüggő bizonyos témák ismeretére, valamint a mozdonyvezetők által működtetett infrastruktúrák és az azokon használt nyelv ismeretére.
- (10) A költséghatékonyság növelése érdekében a mozdonyvezetők számára a harmonizált kiegészítő tanúsítvány megszerzéséhez elvégzendő képzés – a biztonság szempontjából lehetséges és szükséges mértékben – a mozdonyvezető által nyújtandó olyan szolgáltatásokra összpontosul, mint például a tolatás, karbantartási szolgáltatások, utas- vagy áruszállítási szolgáltatások. Ezen irányelv végrehajtásának értékelése során az Európai Vasúti Ügynökségnek (a továbbiakban: az Ügynökség) az újonnan kialakuló piaci struktúra pontosabb tükrözése érdekében értékelnie kell a mellékletben meghatározott képzési követelmények módosításának szükségességét.
- (11) A harmonizált kiegészítő tanúsítványt kiállító vasúttársaságok és pályahálózat-működtetők maguk is képzést biztosíthatnak az általános szakmai tudás, nyelvtudás, valamint a járművekre és az infrastruktúrára vonatkozó ismeretek terén. A vizsgák tekintetében azonban mindennemű összeférhetetlenséget el kell kerülni azon lehetőség kizárása nélkül, hogy a vizsgáztató tartozhat a harmonizált kiegészítő tanúsítványt kiállító vasúttársasághoz vagy pályahálózat-működtetőhöz.
- (12) A 2004/49/EK irányelv 13. cikkének (4) bekezdésével összhangban a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők felelősek mozdonyvezetőik szakmai képzettségének szintjéért. Ezért a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők figyelembe kell vegyék a mozdonyvezetők korábban megszerzett szakmai képzettségét és képességeit az említett irányelv 13. cikkének (3) bekezdésével összhangban. Azt is fontos biztosítani, hogy elégséges számban képezzék a mozdonyvezetőket. Ehhez kapcsolódóan olyan intézkedéseket kell azonban hozni, amelyekkel el lehet kerülni, hogy egy vasúttársaság, illetve pályahálózat-működtető illetéktelen haszonhoz jusson az olyan mozdonyvezető alkalmazásánál, akinek képzését a mozdonyvezető által önként elhagyott másik vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető finanszírozta. Ezen intézkedéseket bármely formában, mint pl. nemzeti jogszabályban, kollektív szerződésben, a mozdonyvezető és a munkaadó között fennálló szerződéses viszonyban vagy a mozdonyvezető munkahelyváltásának feltételeit szabályozó megállapodásban lehet szabályozni.
- (13) A személyzet szakismeretének, valamint az egészségügyi és biztonsági feltételeknek a kidolgozása a kölcsönös átjárhatóságról szóló irányelvek összefüggésében történik, nevezetesen a „forgalomirányítási és forgalmi szolgálati” ÁME-k részeként. A Bizottság ezt azáltal valósítja meg, hogy hozzáigazítja a vonatkozó ÁME-ket a jelen irányelvhez és annak mellékleteihez, felhasználva azokat az eljárásokat, amelyeket a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 1996. július 23-i 96/48/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾, valamint a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 2001. március 19-i 2001/16/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ ír elő.
- (14) A munkavállalók szabad mozgásának és a közösségi vasutak biztonságának növelése érdekében különleges figyelmet kell szentelni a mozdonyon és a vonaton dolgozó azon egyéb alkalmazottaknak, akik biztonsági feladatokat látnak el. Ezért a tagállamok biztosítják, hogy a mozdonyon és a vonaton dolgozó azon egyéb alkalmazottak, akik biztonsági feladatokat látnak el, megfelelnek a forgalomirányítási és forgalmi szolgálati ÁME-k minimumszabályainak. Ezen ÁME-k végrehajtásával kapcsolatos, a tagállamok által közlendő nemzeti végrehajtási terveket figyelembe véve, az ügynökség azonosítja a biztonsági feladatokat ellátó egyéb alkalmazottak minősítésének lehetséges változatait és felméri a különböző változatok hatásait. E jelentés alapján, a Bizottság, adott esetben, javaslatot tesz a mozdonyokon és vonatokon biztonsági feladatokat ellátó egyéb alkalmazottak tanúsításának eljárásaira és feltételeire.
- (15) Az engedélyhez és a harmonizált kiegészítő tanúsítványhoz tartozó, ezen irányelvben foglalt követelmények csak azon jogi követelményekre vonatkozhatnak, amely a mozdonyvezetőt mozdony vezetésére jogosítja. Valamennyi egyéb, a közösségi jogszabályoknak megfelelő és megkülönböztetéstől mentesen alkalmazott, a vasúttársaságra, a pályahálózat-működtetőre, az infrastruktúrára és a járművekre vonatkozó jogi követelménynek úgyszintén meg kell felelni, mielőtt a mozdonyvezető egy meghatározott infrastruktúrán mozdonyt vezethet.
- (16) Ezen irányelv nem sértheti sem a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽³⁾, sem a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽⁴⁾.

(1) HL L 235., 1996.9.17., 6. o. A legutóbb a 2007/32/EK bizottsági irányelvvvel (HL L 141., 2007.6.2., 63. o.) módosított irányelv. Helyesbítve: HL L 220., 2004.6.21., 40. o.

(2) HL L 110., 2001.4.20., 1. o. A legutóbb a 2007/32/EK bizottsági irányelvvvel módosított irányelv.

(3) HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

(4) HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

- (17) A szükséges egységesség és átláthatóság biztosítása érdekében a Közösségnek a tagállamok által kölcsönösen elismert, egységes minősítési mintát kell meghatározni, amely mind a mozdonyvezetők bizonyos alapkövetelményeknek való megfelelését, mind a szakképesítésüket és nyelvtudásukat tanúsítja, az alapengedély kiállítását a tagállamok illetékes hatóságaira, a harmonizált kiegészítő tanúsítványok kiállítását pedig a vasúttársaságokra és a pályahálózat-működtetőkre bízva.
- (18) Az ügynökség megvizsgálja továbbá az engedélyt és a harmonizált kiegészítő tanúsítványokat helyettesítő intelligens kártya használatának lehetőségét. Ennek az intelligens kártyának az lenne az előnye, hogy egyesítené a két külön dokumentumot, ugyanakkor további alkalmazási területeken lenne használható a biztonság vagy a mozdonyvezetők munkájának szervezési céljaira.
- (19) A biztonsági hatóságoknak az engedélyben, a harmonizált kiegészítő tanúsítványban és az engedélyekről és a harmonizált kiegészítő tanúsítványokról vezetett nyilvántartásokban található összes információt fel kell használniuk a 2004/49/EK irányelv 10. és 11. cikkében említett, a személyzet bizonyítványainak jóváhagyására vonatkozó eljárás értékelésének megkönnyítése és az említett cikkekben szereplő biztonsági tanúsítványok kiadásának felgyorsítása érdekében.
- (20) Az ezen irányelvnek megfelelő tanúsítvánnyal rendelkező mozdonyvezetők alkalmazása nem mentesíti a vasúttársaságokat és a pályahálózat-működtetőket azon kötelezettségük alól, hogy a 2004/49/EK irányelv 9. cikkének és III. mellékletének megfelelően az általuk alkalmazott mozdonyvezetők szakismeretének és magatartásának nyomon követésére és belső szabályozására szolgáló rendszert állítsanak fel. A harmonizált kiegészítő tanúsítvány nem menti fel sem a vasúttársaságot, sem a pályahálózat-működtetőt a biztonságra és különösen a személyzet képzésére vonatkozó felelősség alól.
- (21) Bizonyos társaságok a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők számára mozdonyvezetői szolgáltatásokat nyújtanak. Ezekben az esetekben a mozdonyvezetőt alkalmazó vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető felel annak biztosításáért, hogy a mozdonyvezető az ezen irányelvnek megfelelő engedéllyel és tanúsítvánnyal rendelkezzen.
- (22) A vasúti közlekedés hatékony működésének fenntartása érdekében azoknak a mozdonyvezetőknek, akik ezen irányelv hatálybalépése előtt is szakmájukban dolgoztak, meg kell tartaniuk szerzett jogaikat egy átmeneti időszakra.
- (23) Az ezen irányelv vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását megelőzően a mozdonyvezetőknek kiadott engedélyeknek az ezen irányelvnek megfelelő harmonizált kiegészítő tanúsítványokkal és engedélyekkel történő felváltása alkalomával el kell kerülni a felesleges adminisztrációs és pénzügyi terheket. Ennélfogva a mozdonyvezetőnek a mozdonyvezetésre előzőleg szerzett jogosultságait a lehető legtovább meg kell őrizni. Ezen engedélyek újakkal való felváltásakor a kiállító hatóságoknak minden egyes mozdonyvezetőnek, vagy mozdonyvezetők csoportjának a szakképesítését és tapasztalatát figyelembe kell venniük. A kiállító szerv a mozdonyvezető vagy mozdonyvezetők egy csoportja szakképesítése és/vagy tapasztalata alapján dönt arról, hogy szükséges-e számukra kiegészítő vizsgákat tenni és/vagy képzésben részt venni új engedélyeik és harmonizált kiegészítő tanúsítványaik megszerzése érdekében. Ennek megfelelően a kiállító szerv dönthet arról, hogy a szakképesítések és/vagy tapasztalatok – további vizsgák vagy képzés szükségessége nélkül – elegendőek-e az előírt engedélyek vagy harmonizált kiegészítő tanúsítványok kiadásához.
- (24) El kell kerülni a felesleges adminisztrációs és pénzügyi terheket a mozdonyvezetők munkaadójának változásakor. A mozdonyvezetőt alkalmazó vasúttársaságnak figyelembe kell vennie a korábban megszerzett szakismereteket, és a lehető legnagyobb mértékben el kell tekintenie a további vizsgáktól és képzésektől.
- (25) Ez az irányelv nem ruházza fel kölcsönös elismerésre vonatkozó jogokkal a mozdonyvezetők által ezen irányelv alkalmazását megelőzően szerzett vezetésre vonatkozó jogosultságot, ugyanakkor nem sérti a kölcsönös elismerésnek a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ értelmében létrehozott általános rendszerét, amely az átmeneti időszak végéig továbbra is érvényben marad.
- (26) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban kell elfogadni.
- (27) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy az ezen irányelv végrehajtásához szükséges feltételeket és kritériumokat állapítson meg. Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak és ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására vagy arra irányulnak, hogy az irányelvet új, nem alapvető fontosságú elemekkel egészítsék ki, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

⁽¹⁾ HL L 255., 2005.9.30., 22. o. A legutóbb a 2006/100/EK tanácsi irányelvvel (HL L 363., 2006.12.20., 141. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o. A 2006/512/EK határozattal (HL L 200., 2006.7.22., 11. o.) módosított határozat.

(28) Amennyiben a rendkívüli sürgősségre tekintettel, az ellenőrzéssel történő szabályozási biztonsági eljárásra vonatkozó rendes határidők nem tarthatók be, a Bizottság számára lehetőséget kell biztosítani az 1999/468/EK határozat 5a. cikke (6) bekezdésében meghatározott sürgősségi eljárás alkalmazására az ezen irányelv által előírt, a vizsgáztatók és vizsgák kiválasztásához szükséges közösségi kritériumok elfogadásához és az ezen irányelv mellékleteinek a tudományos és technikai haladáshoz való, az irányelvben előírt hozzáigazításához.

(29) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás ⁽¹⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy a maguk számára, illetve a Közösség érdekében készítsenek táblázatokat, amelyek a lehető legpontosabban bemutatják az ezen irányelv és az átvittet rendeltetések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé.

(30) A tagállamoknak meg kell határozniuk az ezen irányelv betartására vonatkozó ellenőrzést és az ezen irányelv rendelkezéseinek a mozdonyvezető általi megsértése esetén alkalmazandó megfelelő fellépést.

(31) A tagállamoknak gondoskodniuk kell az ezen irányelv nemzeti végrehajtási rendelkezéseinek megsértése esetén kiroható megfelelő szankciókról.

(32) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen a személy- és áruszállító mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítésére vonatkozó közös szabályozási keretek létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az irányelv terjedelme és hatása miatt az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(33) Költséghatékonysági szempontból helyénvaló lehet korlátozott időtartamra mentességet biztosítani a kizárólag egy tagállam területén működő mozdonyvezetők számára ezen irányelv azon rendelkezéseinek alkalmazása alól, amelyek az említett mozdonyvezetők számára az e rendelkezések megfelelő engedélyek és a harmonizált kiegészítő tanúsítványok megszerzését írják elő. Az említett mentességeket szabályozó feltételeket egyértelműen kell meghatározni.

(34) Azokra a tagállamokra, amelyek nem rendelkeznek vasúti rendszerrel, és e helyzet változására nincs a közeljövőben kilátás, ezen irányelv átvittetése és végrehajtása aránytalan és felesleges kötelezettséget róna. Ezért az ilyen tagállamokat arra az időre, amíg nem rendelkeznek vasúti rendszerrel, mentesíteni kell ezen irányelv átvittetésének és végrehajtásának kötelezettsége alól,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

CÉLKITŰZÉS, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Céltűzés

Ezen irányelv meghatározza a közösségi vasútvonalakon közlekedő mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítésének feltételeit és eljárásait. Ezen irányelv meghatározza a tagállamok illetékes hatóságaira, a mozdonyvezetőkre és az ága-
zatok egyéb szereplőire, különösen a vasúttársaságokra, a pályahálózat-működtetőkre és a képzési központokra háruló feladatokat.

2. cikk

Hatály

(1) Ezen irányelv a közösségi vasúti rendszeren biztonsági tanúsítványt előíró vasúttársaság vagy biztonsági engedélyt előíró pályahálózat-működtető számára mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetőkre vonatkozik.

(2) A tagállamok nem akadályozzák az áruszállító vonatokon dolgozó egyéb személyzetre vonatkozó nemzeti rendelkezések alapján az áruszállító vonatokat határátkelését vagy a tagállamok területén történő belföldi szállítását.

(3) A 7. cikkben foglalt rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok ezen irányelv végrehajtása során elfogadott intézkedéseik köréből kizárhatják a kizárólag a következőkön működő mozdonyvezetőket:

- metrók, villamosok és más könnyű vágányú vasúti rendszerek;
- a vasúti rendszer többi részétől elkülönülten működő és kizárólag a helyi, városi vagy elővárosi személy- és áruszállítási szolgáltatások működtetésére szolgáló hálózatok;
- azok a magántulajdonban lévő vasúti infrastruktúrák, amelyeket kizárólag az infrastruktúra tulajdonosai használnak saját áruszállítási műveleteikre;
- a karbantartás, felújítás vagy korszerűsítés miatt a normál közlekedés elől időszakosan lezárt pályaszakaszok.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- „illetékes hatóság”: a 2004/49/EK irányelv 16. cikkében meghatározott biztonsági hatóság;

⁽¹⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

- b) „mozdonyvezető”: az a személy, aki önállóan, felelős és biztonságos módon képes és jogosult vonatokat – beleértve a mozdonyokat, tolatómozdonyokat, munkaszerelvényeket, karbantartó vasúti járműveket, vagy a vasúti személy- és áruszállításra szolgáló vonatokat – vezetni;
- c) „a fedélzeti személyzethez tartozó egyéb, biztonsági feladatokat ellátó személyek”: a mozdonyvezető kivételével a vonaton szolgálatot teljesítő személyzet tagjai, akik hozzájárulnak a vonat, az utasok és a szállított áruk biztonságához;
- d) „vasúti rendszer”: a 96/48/EK és a 2001/16/EK irányelv meghatározása szerinti olyan vasúti infrastruktúrából álló rendszer, amely a vágányrendszer vonalaiból és helyhez kötött létesítményeiből, valamint az ilyen infrastruktúrán közlekedő bármely kategóriájú és származású járműből áll;
- e) „pályahálózat-működtető”: minden olyan szerv vagy vállalkozás, amely a 91/440/EGK irányelv 3. cikkében meghatározottak szerint elsősorban a vasúti infrastruktúra vagy annak egy része létrehozásáért és fenntartásáért, továbbá az infrastruktúra ellenőrzési és biztonsági rendszerek működtetéséért felelős. A pályahálózat-működtető feladatait egy hálózatban vagy egy hálózat részeként különböző szervekhez vagy vállalkozásokhoz lehet rendelni;
- f) „vasúttársaság”: olyan, a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló, 2001. február 26-i 2001/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ meghatározottak szerinti vasúttársaság és bármilyen egyéb állami vagy magánvállalkozás, amelynek tevékenysége vasúti áru- és/vagy személyszállítási szolgáltatás nyújtása annak kikötésével, hogy a vontatást e vállalkozásnak kell biztosítania. Ebbe a fogalomba beletartoznak a csak vontatást biztosító társaságok is;
- g) „átjárhatósági műszaki előírások” vagy „ÁME”-k: azok az előírások, amelyek az egyes alrendszereket vagy azok részeit szabályozzák az alapvető előírásoknak való megfelelés érdekében, valamint a 96/48/EK és a 2001/16/EK irányelvben meghatározottak szerint a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer, illetve a hagyományos transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságának biztosítása érdekében;
- h) „ügynökség”: a 2004. április 29-i 881/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ értelmében létrehozott Európai Vasúti Ügynökség;
- i) „biztonsági tanúsítvány”: az illetékes hatóság által a 2004/49/EK irányelv 10. cikkével összhangban valamely vasúttársaságnak kiadott tanúsítvány;
- j) „tanúsítvány”: harmonizált kiegészítő tanúsítvány, amely megjelöli azt az infrastruktúrát, amelyen a mozdonyvezető számára a vezetés engedélyezett, valamint azt a járművet, amelynek vezetésére a bizonyítvánnyal rendelkező személy jogosult;
- k) „biztonsági engedély”: az illetékes hatóság által valamely pályahálózat-működtetőnek a 2004/49/EK irányelv 11. cikkével összhangban kiadott engedély;
- l) „képzési központ”: olyan jogalany, amelyet az illetékes hatóság tanfolyamok szervezésére akkreditált vagy elismert.

II. FEJEZET

A MOZDONYVEZETŐK MINŐSÍTÉSE

4. cikk

Közösségi minősítési minta

(1) A mozdonyvezetéshez szükséges alkalmasság és képzés mellett minden mozdonyvezetőnek rendelkeznie kell az alábbi dokumentumokkal:

- a) engedély, amely igazolja, hogy a mozdonyvezető eleget tesz az egészségügyi előírásokra, alapvető oktatásra és általános szakmai készségekre vonatkozó minimumfeltételeknek. Az engedély azonosítja a mozdonyvezetőt és a kiállító hatóságot, és tartalmazza az érvényesség időtartamát. Az engedélynek az I. mellékletben foglalt követelményeknek kell megfelelnie a közösségi minősítési mintának a (4) bekezdésben meghatározott elfogadásáig;
- b) azon infrastruktúrákat megjelölő egy vagy több olyan tanúsítvány, amelyeken a tanúsítvány jogosultja vezetni jogosult; és azon járművek feltüntetése, amelyeket a tanúsítvány jogosultja vezetni jogosult. Valamennyi tanúsítványnak meg kell felelnie az I. mellékletben foglalt követelményeknek.

(2) Az infrastruktúra meghatározott részére érvényes tanúsítvány birtoklásának követelménye azonban az alábbiakban felsorolt kivételes esetekre nem vonatkozik, feltéve, hogy egy, az érintett infrastruktúrára érvényes tanúsítvánnyal rendelkező másik mozdonyvezető vezetés közben a mozdonyvezető mellett ül:

- a) amikor a vasúti szolgáltatás zavara a vonatok elterelését vagy a pályák karbantartását a pályahálózat-működtető által meghatározott módon szükségessé teszi;
- b) történelmi jelentőségű vonatokat használó, kivételes, egyszeri szolgáltatások;
- c) kivételes, egyszeri áruszállító szolgáltatások, feltéve, hogy a pályahálózat-működtető beleegyezik;
- d) új vonat vagy mozdony szállítása vagy demonstrációja;
- e) a mozdonyvezetők képzése vagy vizsgáztatása céljából.

⁽¹⁾ HL L 75., 2001.3.15., 29. o. A legutóbb a 2004/49/EK irányelvvel módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 164., 2004.4.30., 1. o.; helyesbítve: HL L 220., 2004.6.21., 3. o.

E lehetőség használatáról a vasúttársaság dönt, és azt sem az érintett pályahálózat-működtető, sem az illetékes hatóság nem határozhatja meg.

Minden olyan esetben, amikor a fent említett módon további mozdonyvezető alkalmazására kerül sor, arról a pályahálózat-működtetőt előre értesíteni kell.

(3) A tanúsítvány az alábbi egy vagy több kategóriában jogosít vezetésre:

a) A kategória: tolatómozdonyok, munkaszerelvények, karbantartó vasúti járművek, valamint tolatásra használt egyéb mozdonyok;

b) B kategória: személy- és/vagy áruszállítás.

A tanúsítvány valamennyi kategóriára vonatkozó, a (4) bekezdésben említett kódokat magában foglaló engedélyt is tartalmazhat.

(4) A Bizottság 2008. december 4-ig az ügynökség által készített tervezet alapján az engedélyre, a tanúsítványra és a tanúsítvány hitelesített másolatára vonatkozó közösségi mintát fogad el, valamint azok fizikai jellemzőit is meghatározza, figyelembe véve a hamisítás elleni intézkedéseket. Az irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására vonatkozó ezen intézkedéseket, a 32. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A Bizottság 2008. december 4-ig elfogadja az A és B kategóriák különböző típusaira alkalmazott, ezen cikk (3) bekezdésében említett közösségi kódokra vonatkozó és az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeit érintő kiegészítéssel történő módosító intézkedéseket, összhangban a 32. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással és az ügynökség ajánlása alapján.

5. cikk

Csalás elleni intézkedések

Az illetékes hatóságok és a kiállító hatóságok minden szükséges lépést megtesznek annak érdekében, hogy az engedélyek és a tanúsítványok hamisításának és a 22. cikkben előírt nyilvántartások manipulálásának kockázatát elkerüljék.

6. cikk

Tulajdonlás, nyelv és kiállító szervek

(1) Az engedély tulajdonosa a mozdonyvezető, és az engedélyt a 3. cikk a) pontjában meghatározott illetékes hatóság adja ki. Amennyiben az illetékes hatóság vagy meghatalmazottja olyan nemzeti nyelven készíti el az engedélyt, amely nem közösségi nyelv, elkészíti az engedélynek a – közösségi nyelvek egyikét is magában foglaló – kétnyelvű változatát.

(2) A tanúsítványt a mozdonyvezetőt alkalmazó vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető bocsátja ki. A tanúsítvány tulajdonosa az azt kiállító társaság vagy működtető. A 2004/49/EK irányelv 13. cikkének (3) bekezdésével összhangban azonban a

mozdonyvezetők jogosultak egy hitelesített másolattal rendelkezni. Amennyiben az illetékes hatóság vagy pályahálózat-működtető olyan nemzeti nyelven készíti el a tanúsítványt, amely nem közösségi nyelv, elkészíti a tanúsítványnak a – közösségi nyelvek egyikét is magában foglaló – kétnyelvű változatát.

7. cikk

Földrajzi érvényesség

(1) Az engedély a Közösség egész területén érvényes.

(2) A tanúsítvány csak az abban meghatározott infrastruktúrákon és járműveken érvényes.

8. cikk

Harmadik országok mozdonyvezetői minősítési dokumentumainak elismerése

A kizárólag tagállami vasúti rendszer határátkelő szakaszain működő, harmadik országbeli mozdonyvezetők minősítési dokumentumait az adott tagállam elismerheti, az adott harmadik országgal kötött kétoldalú szerződések alapján.

III. FEJEZET

AZ ENGEDÉLY ÉS A TANÚSÍTVÁNY MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI

9. cikk

Minimumkövetelmények

(1) Az engedély megszerzéséhez a kérelmezőknek a 10. és 11. cikkben meghatározott minimumkövetelményeknek kell megfelelniük. A tanúsítvány megszerzéséhez és annak érvényben maradásához a kérelmezőknek engedéllyel kell rendelkezniük, és meg kell felelniük a 12. és 13. cikkben meghatározott minimumkövetelményeknek.

(2) Az egyes tagállamok a területükön kiállított engedélyekkel kapcsolatban szigorúbb követelményeket is állíthatnak. Mindazonáltal a többi tagállam által kiadott engedélyeket a 7. cikkel összhangban el kell ismerniük.

I. szakasz

Az engedély

10. cikk

Alsó korhatár

A tagállamok az engedélykérelmezők számára alsó korhatárt tűznek ki, amely legalább a 20. életév. A tagállamok azonban már a 18 éves kort betöltött kérelmezők számára kiadhatnak engedélyeket, ezen engedélyek érvényessége ebben az esetben a kiállító tagállam területére korlátozódik.

11. cikk

Alapkövetelmények

(1) A kérelmezők az (alap- és középfokú) tanulmányokból legalább kilenc évet sikeresen elvégeztek, és a szakképesítéseknek az Európai Közösség tagállamai közötti összehasonlíthatóságáról szóló, 1985. július 16-i 85/368/EGK tanácsi határozatban ⁽¹⁾ említett 3. szintnek megfelelő alapképzést sikeresen befejezték.

(2) A kérelmezőknek a tagállam által meghatározott, a 20. cikk összhangban akkreditált vagy elismert orvos által vagy felügyelete alatt végzett egészségügyi vizsgálaton kell megfelelniük fizikai alkalmasságuk bizonyítása érdekében. A vizsgálatnak legalább a II. melléklet 1.1., 1.2., 1.3. és 2.1. szakaszában megjelölt kritériumokra kell kiterjednie.

(3) A kérelmezőknek a tagállam által meghatározott, a 20. cikk összhangban akkreditált vagy elismert pszichológus, vagy orvos által vagy a felügyelete alatt végzett egészségügyi vizsgálaton kell megfelelniük szakmai pszichológiai alkalmasságuk bizonyítása érdekében. A vizsgálatnak legalább a II. melléklet 2.2. szakaszában megjelölt kritériumokra kell kiterjednie.

(4) A kérelmezők általános szakmai alkalmasságukat legalább a IV. mellékletben foglalt általános tárgyakra kiterjedő vizsgán való megfelelésükkel bizonyítják.

II. szakasz

A tanúsítvány

12. cikk

Nyelvtudás

A VI. mellékletben említett, nyelvtudásra vonatkozó kritériumoknak meg kell felelni azon infrastruktúra vonatkozásában, amelyre a tanúsítvány vonatkozik.

13. cikk

Szakképesítés

(1) A kérelmezőknek szakismereti és alkalmassági vizsgával kell rendelkezniük azon járművekre vonatkozóan, amelyekre az általuk kért tanúsítvány vonatkozik. A vizsga legalább az V. mellékletben felsorolt általános tárgyakat tartalmazza.

(2) A kérelmezőknek szakismereti és alkalmassági vizsgával kell rendelkezniük azon infrastruktúrákra vonatkozóan, amelyekre az általuk kért tanúsítvány vonatkozik. Ez a vizsga legalább a VI. mellékletben felsorolt általános tárgyakat tartalmazza. Adott esetben a vizsga a VI. melléklet 8. szakaszával összhangban, a nyelvtudásra is kiterjed.

⁽¹⁾ HL L 199., 1985.7.31., 56. o.

(3) A vasúttársaság vagy a pályahálózat-működtető a 2004/49/EK irányelvben előírt biztonsági rendszerére vonatkozó képzésben részesíti a kérelmezőt.

IV. FEJEZET

AZ ENGEDÉLY ÉS A TANÚSÍTVÁNY MEGSZERZÉSÉHEZ KÖVETENDŐ ELJÁRÁS

14. cikk

Az engedély megszerzése

(1) Az illetékes hatóság közlésezi az engedély megszerzéséhez követendő eljárást.

(2) Az engedélyre vonatkozó valamennyi kérelmet a jelentkező mozdonyvezető vagy a nevében eljáró bármely jogalany nyújtja be az illetékes hatóságnak.

(3) Az illetékes hatóságnak benyújtott jelentkezések új engedély kiadásához, az engedély adatainak frissítéséhez, megújításhoz vagy másolathoz kapcsolódhatnak.

(4) Az engedélyt az illetékes hatóság a lehető leghamarabb, de legkésőbb egy hónappal az összes szükséges dokumentum beérkezése után adja ki.

(5) Az engedély a 16. cikk (1) bekezdésére is figyelemmel 10 évig érvényes.

(6) Az engedély egyetlen eredeti példányban kerül kiállításra. Másodpéldány kiadására irányuló kérelem esetén az illetékes hatóság által kiállított másolaton kívül az engedélyt bármilyen más módon sokszorosítani tilos.

15. cikk

A tanúsítvány megszerzése

Valamennyi vasúttársaság és pályahálózat-működtető – biztonság-irányítási rendszere részeként – meghatározza az ezen irányelvvel összhangban lévő tanúsítványok kiadása vagy megújítása alkalmával követendő eljárásait, valamint a tanúsítvány kiállítására, megújítására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó határozat felülvizsgálatára irányuló, a mozdonyvezetők kérelmére indítható fellebbezési eljárást.

Megegyezés hiányában a felek az illetékes hatósághoz vagy bármely független fellebbezési szervhez fordulhatnak.

A vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők haladéktalanul megújítják a tanúsítványt, amennyiben a tanúsítvány jogosultja a járművekre vagy az infrastruktúrára vonatkozó kiegészítő engedélyeket szerez.

16. cikk

Időszakos ellenőrzések

(1) Az engedély érvényben tartásához azok jogosultjainak a 11. cikk (2) és (3) bekezdésében említett követelményekre vonatkozó időszakos vizsgálatokon és/vagy ellenőrzéseken kell részt venniük. Az orvosi vizsgálatok tekintetében a minimális gyakoriságot a II. melléklet 3.1. szakaszában foglalt rendelkezésekkel összhangban be kell tartani. Ezekre az orvosi ellenőrzésekre a 20. cikkel összhangban akkreditált vagy elismert orvos által vagy felügyelete alatt kerül sor. Az általános szakmai ismeretek vonatkozásában a 23. cikk (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az engedély megújításakor az illetékes hatóság igazolja a 22. cikk (1) bekezdésének a) pontjában előírt nyilvántartásban, hogy a mozdonyvezető megfelelt az e bekezdés első albekezdésében említett követelményeknek.

(2) A tanúsítvány érvényben tartásához azok birtokosainak a 12. és a 13. cikkben említett követelményekre vonatkozó rendszeres vizsgálatokon és/vagy ellenőrzéseken kell részt venniük. A vizsgák és/vagy ellenőrzések gyakoriságát a mozdonyvezetőt alkalmazó vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető határozza meg saját biztonsági rendszerével összhangban és a VII. mellékletben meghatározott minimum gyakorisági követelmények tiszteletben tartásával.

Ezen ellenőrzések mindegyike esetén a kiállító hatóság a tanúsítványban és a 22. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott nyilvántartásban elhelyezett nyilatkozatban igazolja, hogy a mozdonyvezető megfelelt az e bekezdés első albekezdésében említett követelményeknek.

(3) Az időszakos ellenőrzések elmulasztása vagy negatív eredmény esetében a 18. cikkben meghatározott eljárást kell alkalmazni.

17. cikk

A foglalkoztatás megszűnése

Amennyiben egy mozdonyvezetőnek megszűnik az egyik vasúttársaságnál vagy pályahálózat-működtetőnél a munkaviszonya, ez utóbbi haladéktalanul tájékoztatja erről az illetékes hatóságot.

Az engedély továbbra is érvényes marad, amennyiben a 16. cikk (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek.

A tanúsítvány a mozdonyvezető mozdonyvezetőként történő alkalmazásának megszűnése esetén érvénytelenné válik. A mozdonyvezető azonban kézhez kapja a tanúsítvány hiteles másolatát, valamint a képzettségének, képesítéseinek, tapasztalatának és szakmai alkalmasságának bizonyítékaként szolgáló összes okmányt. Az új vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető a tanúsítványnak a mozdonyvezető részére történő kiadása alkalmával figyelembe veszi az összes ilyen okmányt.

18. cikk

Mozdonyvezetők ellenőrzése a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők által

(1) A vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők feladata annak biztosítása és ellenőrzése, hogy az általuk alkalmazott vagy szerződött mozdonyvezetők engedélyei és tanúsítványai érvényesek legyenek.

Feladatuk a mozdonyvezetők ellenőrzésére hivatott rendszer létrehozása. Amennyiben az ellenőrzés eredményei megkérdőjelezik egy mozdonyvezetőnek az állásra és az engedély vagy tanúsítvány érvényességének meghosszabbítására való alkalmasságát, a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők haladéktalanul meghozzák a szükséges intézkedéseket.

(2) Amennyiben a mozdonyvezető úgy ítéli meg, hogy egészségi állapota megkérdőjelezi a munkára való alkalmasságát, arról haladéktalanul tájékoztatja a megfelelő szervet, tehát a vasúttársaságot vagy a pályahálózat-működtetőt.

Amint a vasúttársaság vagy az pályahálózat-működtetője tudomására jut a mozdonyvezető egészségének olyan fokú romlásáról szóló információ vagy olyan orvosi tájékoztatást kap, amely megkérdőjelezi a mozdonyvezető állásra való alkalmasságát, haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket, beleértve az ezen irányelv II. mellékletének 3.1. szakaszában leírt vizsgálatot, valamint szükség esetén a tanúsítvány visszavonását és a 22. cikk (2) bekezdésében említett nyilvántartás frissítését. Biztosítani kell továbbá, hogy a mozdonyvezetők szolgálati idejük alatt ne álljanak koncentrációjuk, figyelmük vagy viselkedésük befolyásolására feltehetőleg alkalmas anyag hatása alatt. A három hónapot meghaladó bármely munkaképtelenség esetén az illetékes hatóságot haladéktalanul értesítik.

V. FEJEZET

AZ ILLETÉKES HATÓSÁG FELADATAI ÉS HATÁROZATAI

19. cikk

Az illetékes hatóság feladatai

(1) Az illetékes hatóság az alábbi feladatokat átlátható módon és megkülönböztetés nélkül látja el:

- a) a 6. és 14. cikkben előírtaknak megfelelően engedélyek kiállítása és frissítése, valamint másolatok készítése;
- b) a 16. cikk (1) bekezdésében előírt időszakos vizsgálatok és/vagy ellenőrzések biztosítása;
- c) a 29. cikkben előírtaknak megfelelően az engedélyek felfüggesztése és visszavonása, valamint a kiállító hatóság értesítése a tanúsítványok felfüggesztésére irányuló, indokolással ellátott kérelemmel;
- d) amennyiben a tagállam úgy rendelkezik, a 23. és 25. cikkben előírtaknak megfelelően személyek és szervezetek elismerése;

- e) a 20. cikkben előírtaknak megfelelően annak biztosítása, hogy az akkreditált és elismert személyek és szervezetek nyilvántartása közzétételre és frissítésre kerül;
- f) a 16. cikk (1) bekezdésében és a 22. cikk (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően az engedélyek nyilvántartásának vezetésre és frissítésére;
- g) a 26. cikkben előírtaknak megfelelően a mozdonyvezetők hitelesítési eljárásának nyomon követése;
- h) a 29. cikkben előírtaknak megfelelően ellenőrzések elvégzése;
- i) a 25. cikk (5) bekezdésének megfelelően nemzeti kritériumok meghatározása a vizsgázatók számára.

Az illetékes hatóság gyorsan válaszol a tájékoztatásra irányuló kérelmekre, és az engedélyek elkészítése során késedelem nélkül előterjeszti további adatszolgáltatásra irányuló kéréseit.

(2) Az illetékes hatóság az (1) bekezdés c), g) és i) pontjában foglalt feladatait nem ruházhatja harmadik felekre.

(3) A feladatokat átlátható és megkülönböztetésmentes módon lehet átruházni, és az nem eredményezhet összeférhetetlenséget.

(4) Amennyiben az illetékes hatóság az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában említett feladatok ellátását vasúttársaságnak átruházza vagy szerződéssel kiadja, az alábbi feltételek legalább egyikének teljesülnie kell:

- a) a vasúttársaság csak saját mozdonyvezetői számára bocsát ki engedélyt;
- b) a vasúttársaság az átruházott vagy szerződés keretében kapott egyetlen feladat területén sem élvez kizárólagosságot.

(5) Amennyiben az illetékes hatóság feladatokat ruház át vagy ad ki szerződéssel, a meghatalmazott képviselő vagy a vállalkozó köteles a feladatok ellátásakor eleget tenni az illetékes hatóságra ezen irányelv által rótt kötelezettségeknek.

(6) Feladatok átruházásakor vagy szerződésbe adásakor az illetékes hatóság felállít egy olyan rendszert, amely ellenőrzi a feladatok végrehajtását, és biztosítja a (2), (4) és (5) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülését.

20. cikk

Akkreditálás és elismerés

(1) Az ezen irányelv értelmében akkreditált személyek és szervezetek akkreditálását az érintett tagállam által kijelölt akkreditáló szerv végzi. Az akkreditálási eljárás a vonatkozó EN 45 000 sorozatszámú európai szabványokhoz hasonló függetlenségi,

szakképzettségi és semlegességi kritériumokon, valamint a pályázók által benyújtott, a kérdéses területen meglévő szakértelmet megfelelően igazoló iratok értékelésén alapul.

(2) Az első bekezdés szerinti akkreditálás helyett a tagállamok előírhatják, hogy az irányelv szerint elismert személyeket és szervezeteket az illetékes hatóság vagy az érintett tagállam által kijelölt szerv ismeri el. Az elismerés a függetlenségi, szakképzettségi és semlegességi kritériumokon alapul. Olyan esetekben azonban, ahol a keresett különleges szakképzettség rendkívül ritka, kivétel tehető a szabály alól a Bizottság által a 32. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárással összhangban nyújtott pozitív véleményt követően.

A függetlenségi kritérium nem alkalmazandó a 23. cikk (5) és (6) bekezdésében említett képzés esetén.

(3) Az illetékes hatóság biztosítja az ezen irányelv értelmében akkreditált és elismert személyeket és szervezeteket tartalmazó nyilvántartás közzétételét és frissítését.

21. cikk

Az illetékes hatóság határozatai

(1) Az illetékes hatóság határozatait indokolással látja el.

(2) Az illetékes hatóság biztosítja egy olyan közigazgatási feltebbviteli eljárás létrehozását, amely lehetővé teszi a munkaadók és mozdonyvezetők számára, hogy kérelmezhessék az ezen irányelv szerinti bármely kérelemre vonatkozó határozat felülvizsgálatát.

(3) A tagállamok megteszik az illetékes hatóságok által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatának biztosításához szükséges intézkedéseket.

22. cikk

Nyilvántartások és információcsere

(1) Az illetékes hatóság köteles:

a) nyilvántartást vezetni az összes kiállított, megújított, meghosszabbított, módosított, lejárt, felfüggesztett, visszavont vagy elveszítettként bejelentett, ellopott vagy megsemmisült engedélyről. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell minden egyes engedélynek az I. melléklet 4. szakaszában előírt adatait, amelyeknek az egyes mozdonyvezetők részére kiadott nemzeti számok segítségével hozzáférhetőnek kell lenniük. A nyilvántartást rendszeresen frissíteni kell;

b) indokolással ellátott kérelemre információt szolgáltatni ezen engedélyek állapotáról a többi tagállam illetékes hatóságai, az ügynökség vagy a mozdonyvezetők alkalmazója számára.

(2) Valamennyi vasúttársaság és pályahálózat-működtető köteles:

- a) nyilvántartást vezetni vagy nyilvántartás vezetését biztosítani valamennyi kiállított, megújított, meghosszabbított, módosított, lejárt, felfüggesztett, visszavont vagy elvesztésként bejelentett, ellopott, illetve megsemmisült tanúsítványról. A nyilvántartás tartalmazza minden egyes tanúsítvány esetében az I. melléklet 4. szakaszában előírt adatokat, valamint a 16. cikkben előírt időszakos ellenőrzésekre vonatkozó adatokat. A nyilvántartást rendszeresen frissíteni kell;
- b) együttműködni a székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságával annak érdekében, hogy az illetékes hatósággal információcserére kerülhessen sor, és számára hozzáférést biztosítson a kért adatokhoz;
- c) kérésükre információt szolgáltatni e tanúsítványok tartalmáról a többi tagállam illetékes hatóságai számára, amennyiben azokat az országok közötti tevékenységeik következményeként kérelmezik.

(3) A mozdonyvezetők hozzáférhetnek az illetékes hatóságok nyilvántartásában és a vasúttársaságok nyilvántartásában tárolt, őket érintő adatokhoz, és kérés esetén másolatot kell kapniuk ezekről.

(4) Az illetékes hatóságok az (1) és (2) bekezdés szerinti nyilvántartások kölcsönös átjárhatóságának biztosítása érdekében együttműködnek az ügynökséggel.

E célból a Bizottság az ügynökség által készített tervezet alapján 2008. december 4-ig elfogadja a felállítandó nyilvántartások alapvető paramétereit, például a rögzítendő adatokat, azok formátumát, valamint az adatcsere-protokollt, a hozzáférési jogokat, az adatmegőrzés időtartamát és a csőd esetén követendő eljárásokat. Az irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására vonatkozó ezen intézkedéseket, a 32. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(5) Az illetékes hatóságok, a pályahálózat-működtetők és a vasúttársaságok gondoskodnak arról, hogy az (1) és (2) bekezdés szerinti nyilvántartások és e nyilvántartások működésének módja megfeleljen a 95/46/EK irányelv rendelkezéseinek.

(6) Az ügynökség gondoskodik arról, hogy a (2) bekezdés a) és b) pontjai értelmében létrehozott rendszer megfeleljen a 45/2001/EK rendeletben foglaltaknak.

VI. FEJEZET

A MOZDONYVEZETŐK KÉPZÉSE ÉS VIZSGÁZTATÁSA

23. cikk

Képzés

(1) A mozdonyvezetők képzése az engedélyre vonatkozóan tartalmaz egy, a IV. mellékletben leírtaknak megfelelő általános szakmai ismereteket tükröző részt, valamint a tanúsítványra vonatkozóan egy, az V. és VI. mellékletben leírtaknak megfelelő konkrét szakmai ismereteket tükröző részt.

(2) A képzési módszer megfelel a III. mellékletben meghatározott kritériumoknak.

(3) Az engedélyre vonatkozóan a IV. melléklet, a tanúsítványra vonatkozóan pedig az V. és VI. melléklet határozza meg részletesen a képzési program céljait. Ezek a részletes képzési célok az alábbiakkal egészülhetnek ki:

- a) a 96/48/EK vagy a 2001/16/EK irányelvvel összhangban elfogadott vonatkozó ÁME-k. Ebben az esetben a Bizottság biztosítja az ÁME-k és a IV., V. és VI. melléklet közötti összhangot; vagy
- b) az ügynökség által a 881/2004/EK rendelet 17. cikke értelmében javasolt kritériumok. Ezen kritériumokat, amelyek az irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányulnak, a 32. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

(4) A 2004/49/EK irányelv 13. cikke értelmében a tagállamok lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy a mozdonyvezetők jelöltek tisztességes úton és megkülönböztetéstől mentesen hozzáférhessenek az engedély és a tanúsítvány megszerzéséhez előírt feltételek teljesítéséhez szükséges képzéshez.

(5) A 11. cikk (4) bekezdése szerinti általános szakmai ismereteket, a 12. cikk szerinti nyelvtudást és a 13. cikk (1) bekezdése szerinti járművekre vonatkozó szakismereteket érintő képzési feladatokat a 20. cikkel összhangban akkreditált vagy elismert személyek vagy szervek látják el.

(6) A 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően az infrastruktúrákkal kapcsolatos szakmai ismereteket – beleértve az útvonalismereteket, az üzemeltetési szabályokat és eljárásokat is – érintő képzési feladatokat az infrastruktúra elhelyezkedése szerinti tagállam által akkreditált vagy elismert személyek vagy szervek látják el.

(7) Az engedély tekintetében azon mozdonyvezetők szakképesítésére, akik valamelyik tagállam állampolgárai, és képesítést igazoló bizonyítványukat egy harmadik országban szerezték, továbbra is a szakképesítések elismerésének a 2005/36/EK irányelv által létrehozott általános rendszere vonatkozik.

(8) Folyamatos képzési programot kell létrehozni a személyzet alkalmasságának biztosítása érdekében a 2004/49/EK irányelv III. melléklete 2. pontja e) alpontjának megfelelően.

24. cikk

A képzés költsége

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak elkerülésére, hogy egy vasúttársaság, illetve pályahálózat-működtető illetéktelen haszonhoz jusson az olyan mozdonyvezető alkalmazásánál, akinek képzését a mozdonyvezető által önként elhagyott másik vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető finanszírozza.

(2) A 33. cikkben említett jelentésben különös figyelmet kell szentelni ezen cikk végrehajtásának, különös tekintettel annak f) pontjára.

25. cikk

Vizsgák

(1) Az előírt szakképesítés ellenőrzésére szolgáló vizsgákat és vizsgáztatókat az alábbiak szerint kell meghatározni:

- a) az engedélyre vonatkozó rész tekintetében: az illetékes hatóság által, az engedély megszerzéséhez követendő eljárásnak a 14. cikk (1) bekezdésével összhangban történő meghatározásakor;
- b) a tanúsítványra vonatkozó rész tekintetében: a vasúttársaság vagy a pályahálózat-működtető által, a tanúsítvány megszerzéséhez követendő eljárásnak a 15. cikkel összhangban történő meghatározásakor.

(2) Az (1) bekezdésben említett vizsgákat a 20. cikkel összhangban akkreditált vagy elismert, kompetens vizsgáztatók felügyelik, és a vizsgákat úgy kell megszervezni, hogy mindennemű összeférhetetlenség elkerülhető legyen.

(3) Az infrastruktúrákkal kapcsolatos ismeretek értékelését – beleértve az útvonalismeretet és az üzemeltetési szabályokat is – az infrastruktúra elhelyezkedése szerinti tagállam által akkreditált vagy elismert személyek vagy szervek végzik el.

(4) Az (1) bekezdésben említett vizsgákat úgy kell megszervezni, hogy mindennemű összeférhetetlenség elkerülhető legyen, azon lehetőség sérelme nélkül, hogy a vizsgáztató a tanúsítványt kiállító vasúttársasághoz vagy pályahálózat-működtetőhöz tartozhat.

(5) A vizsgáztatók és a vizsgák kiválasztását az ügynökség által készített tervzet alapján szabályozhatják. Az irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására vonatkozó ezen intézkedéseket, a 32. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni. Rendkívüli sürgősségre tekintettel a Bizottság számára lehetőséget lehet adni a 32. cikk (4) bekezdésében említett sürgősségi eljárás alkalmazására.

E közösségi kritériumok hiányában az illetékes hatóságnak kell nemzeti kritériumokat megállapítania.

(6) A szakképzés végén elméleti és gyakorlati vizsgákat kell tartani. A járművezetői készségek felmérése a hálózaton végrehajtott járművezetői vizsga keretében történik. Az üzemeltetési szabályok alkalmazásának és a mozdonyvezető különösen nehéz helyzetekben nyújtott teljesítményének vizsgálatához szimulátorok is használhatók.

VII. FEJEZET

ÉRTÉKELÉS

26. cikk

Minőségi előírások

Az illetékes hatóságok biztosítják a képzéssel, a szaktudás értékelésével, az engedélyek és tanúsítványok frissítésével kapcsolatos

valamennyi tevékenységnek a minőségi előírási rendszer alapján végzett folyamatos ellenőrzését. E rendelkezés nem alkalmazandó a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők által a 2004/49/EK irányelvnek megfelelően létrehozott biztonsági rendszer alá tartozó tevékenységekre.

27. cikk

Független értékelés

(1) Minden egyes tagállamban öt évet nem meghaladó időszakonként el kell végezni a szakmai ismeretek és kompetenciák megszerzésére és értékelésére szolgáló eljárások, valamint az engedélyek és tanúsítványok kiadására létrehozott rendszer független értékelését. Ez nem alkalmazható a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők által a 2004/49/EK irányelvnek megfelelően létrehozott biztonsági rendszer alá tartozó tevékenységekre. Az értékelést a kérdéses tevékenységekben személyesen nem érintett, megfelelő szakértelemmel rendelkező személyeknek kell elvégezniük.

(2) A független értékelés eredményét megfelelően dokumentálni kell, és az érintett illetékes hatóságok tudomására kell hozni. Szükség esetén a tagállamok megfelelő intézkedésekkel orvosolják a független értékelés által feltárt hiányosságokat.

VIII. FEJEZET

EGYÉB ALKALMAZOTTAK

28. cikk

Jelentés az egyéb alkalmazottakról

(1) Az Ügynökség – a 2009. június 4-ig benyújtandó jelentésében –, figyelembe véve a 96/48/EK és a 2001/16/EK irányelv keretében kidolgozott forgalomirányítási és forgalmi szolgálati ÁME-ket, azonosítja azon egyéb alkalmazottak profilját és feladatait, akik biztonsági feladatokat látnak el, és akiknek az ennek megfelelő szakmai képzése hozzájárul a vasúti biztonsághoz, amelyek közösségi szintű szabályozást igényelnek, egy olyan engedély- és/vagy tanúsítványrendszer segítségével, amely az ezen irányelv által létrehozott rendszerhez hasonlítható.

(2) Ennek a jelentésnek az alapján a Bizottság 2010. június 4-ig jelentést készít, és szükség esetén jogalkotási javaslatot terjeszt elő az (1) bekezdésben említett egyéb alkalmazottak minősítési rendszerére.

IX. FEJEZET

ELLENŐRZÉSEK ÉS SZANKCIÓK

29. cikk

Az illetékes hatóság által végzett ellenőrzések

(1) Az illetékes hatóság a joghatósága alatt álló területen működő vonatokon bármikor lépéseket tehet annak ellenőrzésére, hogy a mozdonyvezető rendelkezik-e az ezen irányelvnek megfelelően kiállított dokumentumokkal.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított ellenőrzés ellenére munkahelyi hanyagság esetén az illetékes hatóság ellenőrizheti, hogy az adott mozdonyvezető megfelel-e a 13. cikkben meghatározott követelményeknek.

(3) Az illetékes hatóság vizsgálatokat indíthat ezen irányelvnek a joghatósága területén működő mozdonyvezetők, vasúttársaságok, pályahálózat-működtetők, vizsgáztatók és képzési központok általi betartására.

(4) Amennyiben az illetékes hatóság megállapítja, hogy a mozdonyvezető egy vagy több feltételnek már nem felel meg, az alábbi intézkedéseket hozza:

- a) ha az illetékes hatóság által kiállított engedélyt érinti: az illetékes hatóság felfüggeszti az engedélyt. A vasútbiztonság szempontjából előálló probléma mértékétől függően a felfüggesztés ideiglenes vagy végleges lehet. Indokolással ellátott határozatáról a 21. cikkben meghatározott felülvizsgálati jog sérelme nélkül haladéktalanul értesíti az érintett mozdonyvezetőt és munkaadóját. Az illetékes hatóság megjelöli az engedély visszaszerzése érdekében követendő eljárást;
- b) egy másik tagállamban működő illetékes hatóság által kiállított engedély tekintetében az illetékes hatóság felveszi a kapcsolatot a szóban forgó hatósággal, és további ellenőrzés elvégzésére vagy az engedély felfüggesztésére irányuló, indokolással ellátott kérelmet nyújt be. A kérelmet benyújtó illetékes hatóság tájékoztatja a Bizottságot és az egyéb illetékes hatóságokat a kérelmről. A szóban forgó engedélyt kiállító hatóság négy héten belül megvizsgálja a kérelmet, és határozatáról értesíti a másik hatóságot. Az engedélyt kiállító hatóság a Bizottságot és az egyéb illetékes hatóságokat is értesíti határozatáról. A kiállító hatóság határozatát tartalmazó értesítés bármely illetékes hatóság megtilthatja a mozdonyvezetőknek, hogy az illetékességi területén működjenek;
- c) a tanúsítvány tekintetében: az illetékes hatóság felveszi a kapcsolatot a kiállító szervvel, és további ellenőrzés elvégzésére vagy a tanúsítvány felfüggesztésére irányuló kérelmet nyújt be. A kiállító szerv négy héten belül megteszi a szükséges lépéseket, és jelentést tesz az illetékes hatóságnak. A kiállító szerv jelentéséig az illetékes hatóság megtilthatja a mozdonyvezetőknek, hogy a joghatósága területén működjenek, és erről értesíti a Bizottságot és az egyéb illetékes hatóságokat.

Valamennyi esetben, ha az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy egy adott mozdonyvezető komoly veszélyt jelent a vasúti biztonság szempontjából, haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket, nevezetesen felkéri a pályahálózat-működtetőt, hogy állítsa le a vonatot, és a szükséges időtartamig megtiltja a mozdonyvezetőnek, hogy az illetékességi területén működjön. Az illetékes hatóság értesíti a Bizottságot és az egyéb illetékes hatóságokat határozatáról.

Az illetékes hatóság vagy az arra kijelölt szerv valamennyi esetben a 22. cikkben előírtaknak megfelelően frissíti a nyilvántartást.

(5) Ha valamely illetékes hatóság úgy véli, hogy egy másik tagállam illetékes hatósága által a (4) bekezdés értelmében hozott határozat nem felel meg a vonatkozó kritériumoknak, az ügyet a Bizottság elé utalja, amely három hónapon belül véleményt nyilvánít. Szükség esetén korrekciós intézkedéseket kell javasolni az érintett tagállam számára. Nézeltetés vagy vita esetén az ügyet a 32. cikk (1) bekezdésében említett bizottság elé kell utalni, és a Bizottság megteszi a 32. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárással összhangban lévő valamennyi szükséges intézkedést. A tagállamok a (4) bekezdéssel összhangban fenntarthatják a mozdonyvezető területükön való működésére vonatkozó tilalmat az ügynek az e bekezdéssel összhangban történő lezárásáig.

30. cikk

Szankciók

Az ezen irányelv által létrehozott egyéb szankciók és eljárások sérelme nélkül a tagállamok meghatározzák az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megszegése esetén kiroható szankciókra vonatkozó szabályokat, és megteszik a végrehajtásuk biztosításához szükséges valamennyi intézkedést. A szankcióknak hatékonynak, arányosnak, megkülönböztetéstől mentesnek és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb a 36. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében megjelölt időpontig értesítik a Bizottságot e rendelkezésekről, és késedelem nélkül tájékoztatják ezek későbbi módosításairól.

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

31. cikk

A mellékletek kiigazítása

(1) Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú rendelkezéseit módosító azon intézkedéseket, amelyek a mellékleteket a tudományos és technikai fejlődéshez igazítják, a 32. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni. Rendkívüli sürgősségre tekintettel a Bizottság számára lehetőséget kell biztosítani a 32. cikk (4) bekezdésében említett sürgősségi eljárás alkalmazására.

(2) Az egészségre és a biztonsági feltételekre, vagy a szakmai képezésre vonatkozó mellékletek módosításakor, a Bizottság biztosítja, hogy a szociális partnerekkel konzultáljanak ezen módosítások előkészítése előtt.

32. cikk

A bizottság

(1) A Bizottság munkáját a 96/48/EK irányelv 21. cikkével felállított bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, e határozat 8. cikke rendelkezéseinek tiszteletben tartásával.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam három hónap.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, annak 8. cikke rendelkezéseire is figyelemmel.

(4) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1), (2), (4) és (6) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, annak 8. cikke rendelkezéseire is figyelemmel.

33. cikk

A jelentés

Az Ügynökség értékeli a mozdonyvezetőknek az ezen irányelv értelmében végrehajtott minősítésének alakulását. Az Ügynökség legkésőbb a nyilvántartások alapvető paramétereinek a 22. cikk (4) bekezdésének megfelelően történő elfogadását követő négy éven belül benyújt a Bizottsághoz egy jelentést, amely adott esetben tartalmazza a rendszerrel kapcsolatban elvégzendő javításokat az alábbiak tekintetében:

- a) az engedélyek és a harmonizált kiegészítő tanúsítványok kiállítására vonatkozó eljárások;
- b) a képzési központok és a vizsgáztatók akkreditálása;
- c) az illetékes hatóságok által felállított minőségbiztosítási rendszer;
- d) a tanúsítványok kölcsönös elismerése;
- e) a IV., V. és VI. mellékletben meghatározott képzési követelményeknek a piac felépítésének és a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjában foglalt kategóriáknak megfelelő mivolta;
- f) a nyilvántartások kölcsönös átjárhatósága és a munkaerőpiacra belüli mobilitás.

E jelentésben az Ügynökség adott esetben javasolhatja továbbá olyan intézkedések meghozatalát, amelyek a járművek és az azokhoz kapcsolódó infrastruktúra számára harmonizált tanúsítványt kérelmezők szakmai ismereteinek elméleti és gyakorlati vizsgálatára vonatkoznak.

A Bizottság e javaslatok alapján meghozza a szükséges intézkedéseket, és amennyiben szükséges, javaslatokat tesz ezen irányelv módosítására.

34. cikk

Az intelligens kártyák használata

Az Ügynökség 2012. december 4-ig megvizsgálja a 4. cikkben meghatározott engedélyt és tanúsítványokat egyesítő intelligens kártya használatának lehetőségét, valamint arról költség-haszon elemzést végez.

Ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek módosítására vonatkozó azon intézkedéseket, melyek az ilyen intelligens kártya műszaki és üzemeltetési előírásaihoz kapcsolódnak, az ügynökség által elkészített tervezet alapján és a 32. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

Ha az intelligens kártya végrehajtása nem jelent módosítást az irányelv és annak mellékletei szövegének tekintetében, akkor az intelligens kártyára vonatkozó előírásokat a 32. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárással kell elfogadni

35. cikk

Együttműködés

A tagállamok segítik egymást ezen irányelv végrehajtásában. A végrehajtás e szakaszában az illetékes hatóságok együttműködnek egymással.

Az ügynökség segíti az együttműködést és megszervezi a szükséges találkozókat az illetékes hatóságok képviselőivel.

36. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2009. december 4-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegéről haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azon lényeges rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el. A Bizottság tájékoztatja ezekről a többi tagállamot.

(3) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére és végrehajtására vonatkozó kötelezettségek nem vonatkoznak Ciprusra és Máltára, mindaddig, amíg területükön nem hoznak létre vasúti hálózatot.

37. cikk

Fokozatos bevezetés és átmeneti időszakok

Ezt az irányelvet az alább ismertetett módon, folyamatosan kell bevezetni.

1. A 22. cikk szerinti nyilvántartásokat a 22. cikk (4) bekezdésében meghatározott nyilvántartások alapvető paramétereinek elfogadását követő két éven belül létre kell hozni.
2. a) A 22. cikk (4) bekezdésében meghatározott nyilvántartások alapvető paramétereinek elfogadását követő két éven belül egy másik tagállamban határokon átnyúló szolgáltatást, kabotázs szolgáltatást vagy áruszállítást teljesítő, továbbá a legalább két tagállamban dolgozó mozdonyvezetők számára az engedélyeket és tanúsítványokat ezen irányelvvel összhangban kell kiállítani, a 3. pont rendelkezéseinek sérelme nélkül.

Ugyanezen időpontot követően valamennyi, a fentebb felsorolt szolgálatokat teljesítő mozdonyvezetőnek meg kell felelnie a 16. cikkben előírt időszakos ellenőrzésnek, beleértve az ezen irányelvnek megfelelő engedéllyel vagy tanúsítvánnyal még nem rendelkezőket is.

- b) Az 1. pontban meghatározott nyilvántartások felállítást követő két éven belül valamennyi új engedélyt és tanúsítványt ezen irányelvvel összhangban kell kiállítani, a 3. pont rendelkezéseinek sérelme nélkül.
- c) Az 1. pontban meghatározott nyilvántartások felállítást követő hét éven belül valamennyi mozdonyvezetőnek rendelkeznie kell az ezen irányelvnek megfelelő engedélyekkel és tanúsítványokkal. A kiállító szervek figyelembe veszik a mozdonyvezetők által már megszerzett valamennyi szakmai kompetenciát oly módon, hogy ez az előírás ne képezzen szükségtelen adminisztratív és pénzügyi terheket. A mozdonyvezetőnek korábban megadott jogosultságokat a lehetőség szerint meg kell őrizni. A kiállító szervek mindazonáltal úgy határozhatnak egyes mozdonyvezetők vagy mozdonyvezetőcsoportok esetében, hogy kiegészítő vizsgákra és/vagy képzésre van szükség az ezen irányelv értelmében kiállítandó engedélyekhez és/vagy tanúsítványokhoz.
3. Azok a mozdonyvezetők, akik a 2. pont a) vagy b) alpontja alkalmazását megelőzően érvényes rendelkezéseknek megfelelően szereztek jogosultságot, annak alapján folytathatják szakmai tevékenységüket ezen irányelv rendelkezéseinek alkalmazása nélkül az 1. pontban említett nyilvántartások felállítását követő legfeljebb hét évig.

Azokat a szakiskolásokat, akik a 2. pont a) vagy b) alpontja alkalmazását megelőzően jóváhagyott oktatási és képzési programot vagy jóváhagyott szakképzést kezdtek, a tagállamok érvényes nemzeti rendelkezéseikkel összhangban tanúsítvánnyal láthatják el.

Az e pontban említett mozdonyvezetők és szakiskolások számára az érintett illetékes hatóság vagy hatóságok kivételes esetekben felmentést adhatnak a II. mellékletben meghatározott orvosi követelmények alól. Az ilyen, felmentéssel kiállított engedély érvényessége az érintett tagállam területére korlátozódik.

4. Az illetékes hatóságok, a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők biztosítják a 16. cikkben előírtaknak megfelelő időszakos ellenőrzések fokozatos alkalmazását azon mozdonyvezetőkre, akik nem rendelkeznek az ezen irányelvnek megfelelő engedélyekkel és tanúsítványokkal.
5. Bármely tagállam kérésére a Bizottság felkéri az Ügynökséget – az érintett tagállammal konzultálva –, hogy készítse el a kizárólag az érintett tagállam területén működő mozdonyvezetőkre vonatkozóan az ezen irányelv rendelkezései alkalmazásának költség-haszon elemzését. A költség-haszon elemzésnek tízéves időtartamot kell lefednie. A költség-haszon elemzést az 1. pontban említett nyilvántartások felállítását követő két éven belül be kell nyújtani a Bizottsághoz.

Amennyiben a költség-haszon elemzés kimutatja, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek az ilyen mozdonyvezetőkre való alkalmazásának költségei meghaladják a hasznot, a Bizottság a 32. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárással összhangban határozatot fogad el a költség-haszon elemzés eredményének benyújtását követő 6 hónapon belül. A határozat előírhatja, hogy az e cikk 2. pontja b) és c) alpontjában foglalt rendelkezéseket nem kell az ilyen mozdonyvezetőkre alkalmazni az érintett tagállam területén legfeljebb 10 éves időtartamig.

Ezen átmeneti mentességi időszak eltelte előtt legkésőbb 24 hónappal a Bizottság – figyelembe véve az érintett tagállam vasúti szektorában végbement fejlődést – a 32. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárással összhangban költség-haszon elemzés elvégzését kérelmezheti az ügynökségtől, amelyet legkésőbb 12 hónappal az átmeneti mentességi időszak lejárta előtt kell a Bizottságnak benyújtani. A Bizottság az ezen pont második albekezdésében leírt eljárással összhangban határoz.

38. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

39. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2007. október 23-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről
az elnök
M. LOBO ANTUNES

I. MELLÉKLET

AZ ENGEDÉLY ÉS A HARMONIZÁLT KIEGÉSZÍTŐ TANÚSÍTVÁNY KÖZÖSSÉGI MINTÁJA

1. AZ ENGEDÉLY JELLEMZŐI

A mozdonyvezetői engedély fizikai jellemzőinek meg kell felelniük az ISO 7810 és 7816–1 szabványnak.

A kártya polikarbonátból készül.

Az ellenőrzésére szolgáló módszereknek, amelyek biztosítják, hogy a vezetői engedélyek jellemzői összhangban legyenek a nemzetközi szabványokkal, meg kell felelniük az ISO 10373 szabványnak.

2. AZ ENGEDÉLY TARTALMA

Az engedély előlapja a következőket tartalmazza:

- a) a nagy méretű betűkkel nyomtatott „Mozdonyvezetői engedély” szavakat az engedélyt kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein;
- b) az engedélyt kiállító tagállam nevét;
- c) az engedélyt kiállító tagállam ISO 3166 szabványú országkódjának megfelelő megkülönböztető jelét negatív nyomtatásban, kék téglalapban, 12 sárga csillaggal körülvéve;
- d) a kiadott engedélyre vonatkozó adatok, a következőképpen számozva:
 - i. az engedély jogosultjának vezetékneve;
 - ii. az engedély jogosultjának egyéb neve(i);
 - iii. az engedély jogosultjának születési ideje és helye;
 - iv. – az engedély kiállításának időpontja,
– az engedély lejáratának időpontja,
– a kiállító hatóság neve,
– a munkáltató által a munkavállaló azonosítására kijelölt hivatkozási szám (nem kötelező);
 - v. az engedély nemzeti nyilvántartásban szereplő adatokhoz való hozzáférést biztosító száma;
 - vi. az engedély jogosultjának fényképe;
 - vii. az engedély jogosultjának aláírása;
 - viii. az engedély jogosultjának állandó lakhelye vagy levélcíme (nem kötelező);
- e) az „Európai közösségi minta” szavak az engedélyt kiállító tagállam nyelvén vagy nyelvein, és a „Mozdonyvezetői engedély” szavak a Közösség többi nyelvén, sárga színnel nyomtatva, úgy, hogy az engedély hátterét alkossák;
- f) a következő referenciaszínek:
 - kék: Pantone Reflex kék,
 - sárga: Pantone sárga;

- g) további információk, vagy az illetékes hatóság által a II. melléklettel összhangban előírt egészségügyi korlátozások a használatra vonatkozóan, kód formájában.

A kódokra vonatkozóan a Bizottság hoz döntést a 32. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárással összhangban és az ügynökség ajánlása alapján.

3. A TANÚSÍTVÁNY

A tanúsítvány a következőket tartalmazza:

- a) a tanúsítvány jogosultjának vezetékneve;
- b) a tanúsítvány jogosultjának egyéb neve(i);
- c) a tanúsítvány jogosultjának születési ideje és helye;
- d) – a tanúsítvány kiállításának időpontja,
 - a tanúsítvány lejáratának időpontja,
 - a kiállító hatóság neve,
 - a munkáltató által a munkavállaló azonosítására kijelölt hivatkozási szám (nem kötelező);
- e) a tanúsítvány nemzeti nyilvántartásban szereplő adatokhoz való hozzáférést biztosító száma;
- f) a tanúsítvány jogosultjának fényképe;
- g) a tanúsítvány jogosultjának aláírása;
- h) a tanúsítvány jogosultjának állandó lakhelye vagy levélcíme (nem kötelező);
- i) azon vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető neve és címe, amely számára a mozdonyvezető vezetésre jogosult;
- j) azon kategória, amelyben a tanúsítvány jogosultja vezetésre jogosult;
- k) azon járműtípus vagy -típusok, amelyek vezetése a tanúsítvány jogosultja számára engedélyezett;
- l) azon infrastruktúrák, amelyeken a tanúsítvány jogosultja számára a vezetés engedélyezett;
- m) bármilyen további információ vagy korlátozás;
- n) nyelvtudás.

4. A NEMZETI NYILVÁNTARTÁSOKBAN TÁROLT MINIMÁLIS ADATOK

- a) Az engedélyre vonatkozó adatok:

Az engedélyen feltüntetett valamennyi adat, továbbá a 11. és 16. cikkben megállapított, ellenőrzési követelményekkel kapcsolatos adatok.

- b) A tanúsítványra vonatkozó adatok:

A tanúsítványon feltüntetett valamennyi adat, továbbá a 12., 13. és 16. cikkben megállapított, ellenőrzési követelményekkel kapcsolatos adatok.

II. MELLÉKLET

EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEK

1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

- 1.1. A mozgonyvezetőnek nem lehetnek olyan egészségügyi panaszai, és nem szedhet olyan gyógyszert vagy egyéb készítményt, amely valószínűsíthetően az alábbiakat okozza:

- hirtelen eszméletvesztés,
- figyelem vagy koncentráció csökkenése,
- hirtelen cselekvőképzetlenség,
- egyensúly- vagy koordinációvesztés,
- mozgásképesség jelentős korlátozása.

1.2. Látás

A látás vonatkozásában az alábbi követelményeknek kell megfelelni:

- távoli látóélesség, korrekcióval vagy anélkül: 1,0; legalább 0,5 a rosszabbik szemén,
- korrekciós lencse maximuma: távollátás: +5/rövidlátás: – 8. Kivételes esetekben és szemész szakorvos szakvéleményének beszerzése után eltérések engedélyezhetők. Az orvos ezt követően hoz döntést,
- közeli és közbelső látás: megfelelő, korrekcióval vagy anélkül,
- kontaktlencse és szemüveg használata időszakos szakorvosi ellenőrzés mellett engedélyezett,
- ép színlátás: valamely elismert vizsgálat, például Ishihara táblák, valamint szükség esetén egy másik elismert vizsgálat használatával,
- látótér: teljes,
- látás mindkét szemén: megfelelő; nem szükséges, ha a személy megfelelő alkalmazkodási és kompenzációs tapasztalattal rendelkezik. Csak abban az esetben, ha kétszemes látását a munka megkezdése után veszítette el,
- kétszemes látás: megfelelő,
- színjelek felismerése: a vizsgálatnak az önálló színek, és nem a viszonylagos eltérések felismerésén kell alapulnia,
- kontrasztérzékenység: jó,
- nem áll fenn progresszív szembetegség,
- a lencseimplantátumok, keratotomiás és keratektomiás műtétek csak akkor engedélyezettek, ha azokat évente vagy az orvos által meghatározott időközönként rendszeresen ellenőrzik,
- erős fénnel szembeni ellenállás képessége,
- színes kontaktlencsék és fotokromatikus szemüveglencsék használata nem engedélyezett. UV-szűrő lencsék használata engedélyezett.

1.3. Hallással és beszéddel kapcsolatos követelmények

Audiogrammal megerősített megfelelő hallás, azaz:

- telefonbeszélgetés folytatásához, valamint figyelmeztető hangjelzések és rádióüzenetek meghallásához elegendő hallás.

Iránymutatásként az alábbi értékeket kell alkalmazni:

- a halláscsökkenés mértéke 500 és 1 000 Hz-en nem lehet magasabb 40 dB-nél,
- a halláscsökkenés mértéke a rosszabbik légvezetési fülön 2 000 Hz-en nem lehet 45 dB-nél nagyobb,
- a vesztibuláris rendszerben nincs rendellenesség,
- nincs krónikus beszédzavar (mivel hangos és érthető üzenetváltásra lehet szükség),
- különleges esetekben megengedett a hallókészülékek használata.

1.4. Terhesség

Alacsony tűrőképesség vagy patológiás terhesség esetén a terhességet a mozdonyvezetők átmeneti kizárását indokoló körülménynek kell tekinteni. A várandós mozdonyvezetők védelmére alkalmazni kell a megfelelő jogszabályi rendelkezéseket.

2. AZ ALKALMAZÁST MEGELŐZŐ VIZSGÁLAT MINIMÁLIS TARTALMA

2.1. Orvosi vizsgálatok:

- általános orvosi vizsgálat,
- érzékszervek működésének vizsgálata (látás, hallás, színérzékelés),
- vér- és vizeletvizsgálatok többek között a cukorbetegség kimutatására, amennyiben ezekre a jelölt fizikai alkalmasságának megállapításához szükség van,
- nyugalmi EKG,
- a munkára való alkalmasságot megkérdőjelező pszichotróp anyagokra, például tiltott kábítószerekre vagy pszichotróp gyógyszerekre, valamint túlzott alkoholfogyasztásra vonatkozó vizsgálatok,
- kognitív tényezők: figyelem és koncentráció; emlékezet; felfogóképesség; érvelés,
- kommunikáció,
- pszichomotoros tényezők: reakcióidő, kézkoordináció.

2.2. Foglalkozáspszichológiai vizsgálatok

A foglalkozáspszichológiai vizsgálatok célja, hogy segítséget nyújtson a munkavállalók felvételekor, valamint a személyzetgazdálkodásban. A pszichológiai értékelés tartalmának meghatározásakor a vizsgálatnak fel kell mérnie, hogy a pályázó mozdonyvezetőnél nem állapítható-e meg olyan állandósult foglalkozáspszichológiai elégtelenség, különösen a működtetési képességek vagy bármely egyéb jelentős személyiségi tényező terén, amely valószínűleg akadályozná a vezető feladatai biztonságos ellátásában.

3. AZ ALKALMAZÁST KÖVETŐ IDŐSZAKOS VIZSGÁLATOK

3.1. Gyakoriság

Az orvosi (fizikai alkalmassági) vizsgálatokat 55 éves korig legalább háromévenként, azt követően pedig évente kell elvégezni.

A fenti gyakoriságot a vállalat által a 20. cikk értelmében akkreditált vagy elismert orvosnak növelnie kell, amennyiben az alkalmazott egészsége ezt megköveteli.

A 16. cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben okkal feltételezhető, hogy az engedély vagy tanúsítvány jogosultja már nem teljesíti a II. melléklet 1. szakaszában megállapított egészségügyi követelményeket, el kell végezni a megfelelő orvosi vizsgálatot.

A fizikai alkalmasságot rendszeresen, illetve bármely munkahelyi baleset és személyi balesetet követő munkamegszakítás után ellenőrizni kell. A 20. cikk értelmében akkreditált vagy elismert orvos saját döntése alapján további megfelelő orvosi vizsgálatot is végrehajthat, különösen a legalább 30 napig tartó betegszabadság után. A munkaadónak, amennyiben biztonsági okokból vissza kellett hívnia a mozdonyvezetőt a szolgálatból, fel kell kérnie a 20. cikk értelmében akkreditált vagy elismert orvost, hogy ellenőrizze a mozdonyvezető fizikai alkalmasságát.

3.2. Az alkalmazást követő időszakos orvosi vizsgálat minimális tartalma

Amennyiben a mozdonyvezető megfelel a kinevezése előtt végrehajtott vizsgálatához megkövetelt kritériumoknak, az időszakos vizsgálatoknak legalább az alábbiakat kell magukban foglalniuk:

- általános orvosi vizsgálat,
- érzékszervek működésének vizsgálata (látás, hallás, színérzékelés),
- vér- vagy vizeletvizsgálat a cukorbetegség vagy más, a klinikai vizsgálat által megjelölt betegségek kimutatására,
- kábítószeres használatának vizsgálata, amennyiben ez orvosilag javallott.

A 40 év feletti mozdonyvezetők esetén nyugalmi EKG-vizsgálatot is kötelező végezni.

*III. MELLÉKLET***KÉPZÉSI MÓDSZER**

Megfelelő egyensúlyt kell biztosítani az elméleti (tantermi és demonstrációs) képzés, valamint a gyakorlati (munkavégzés során szerzett tapasztalat, és vezetés a képzési célokra lezárt vágányokon, felügyelettel és anélkül) képzés között.

Az üzemeltetési szabályok, jelzési szituációk stb. egyéni elsajátítása során elfogadott a számítógéppel segített képzés.

A mozdonyvezetők hatékony képzése során hasznos lehet, bár nem kötelező a szimulátorok használata; ezek a szokatlan munkakörülmények melletti képzésben vagy a ritkán alkalmazott szabályok oktatásakor különösen hasznosak. Nagy előnyük, hogy lehetőséget nyújtanak az olyan eseményekkel kapcsolatos gyakorlati tanulásra, amelyeket a valóságban nem lehet oktatni. Alapvetően a legkorszerűbb szimulátorok használatára kell törekedni.

Az útvonalismeret elsajátítását illetően azt a megközelítést kell előnyben részesíteni, amelynek során a mozdonyvezető az adott útvonalon egy másik mozdonyvezetőt kísér a megfelelő számú alkalommal, nappal és éjjel egyaránt. Alternatív képzési módszerként felhasználhatók többek között az útvonalat a vezetőfülke szemszögéből bemutató videofelvételek.

IV. MELLÉKLET

AZ ÁLTALÁNOS SZAKMAI ISMERETEK ÉS AZ ENGEDÉLLEL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Az általános képzés céljai a következők:

- a vasúti technológiákra, azaz többek között a biztonsági szabályokra vonatkozó ismeretek és eljárások, valamint az üzemeltetési szabályozás mögött meghúzódó elmélet elsajátítás,
- a vasút üzemeltetésével kapcsolatos kockázatokra, valamint a kezelésükre szolgáló különböző eszközökre vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása,
- az egy vagy több vasúti üzemmódot meghatározó alapelvekre vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása,
- a vonatokra, felépítésükre és a vontatóegységek, vagonok, kocsik és egyéb járművek műszaki előírásaira vonatkozó ismeretek és eljárások elsajátítása.

A mozdonyvezetőknek különösen az alábbiakra kell képesnek lenniük:

- a mozdonyvezetői hivatásban végzett munkára vonatkozó különleges előírások, a mozdonyvezetői munka fontossága, valamint a szakmai és a személyes jellegű elvárások (hosszú munkaperiódusok, az otthonról való távollét stb.) megértése,
 - a személyzetre vonatkozó biztonsági szabályok alkalmazása,
 - a járművek azonosítása,
 - a munkamódszerek pontos ismerete és alkalmazása,
 - a referencia- és alkalmazási dokumentumok azonosítása (az „üzemeltetési” ÁME-ben meghatározott eljárási kézikönyv és a vasútvonalak kézikönyve, a vezetői kézikönyv, az üzemzavar-kézikönyv stb.),
 - a biztonság szempontjából lényeges feladatokkal összhangban lévő magatartások elsajátítása,
 - a személyi sérüléssel járó balesetekre vonatkozó eljárások azonosítása,
 - az általában a vasút-üzemeltetéssel járó kockázatok megkülönböztetése,
 - a forgalombiztonságot szabályozó alapelvek ismerete,
 - az elektrotechnológia alapelveinek alkalmazása.
-

V. MELLÉKLET

A JÁRMŰVEK SZAKMAI ISMERETE ÉS A TANÚSÍTVÁNNYAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

A járművekkel kapcsolatos speciális képzés befejezése után a mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük a következő feladatok végrehajtására.

1. INDULÁS ELŐTTI VIZSGÁLATOK ÉS ELLENŐRZÉSEK

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- a dokumentáció és a szükséges felszerelés összegyűjtése,
- a vontatójármű kapacitásának ellenőrzése,
- az adatok ellenőrzése a vontatójárművön található dokumentumokban,
- az előírt ellenőrzések és vizsgálatok végrehajtásával annak biztosítása, hogy a vontatójármű képes a megkövetelt vontatóerő biztosítására, és a biztonsági berendezés működik,
- az előírt védelmi és biztonsági berendezések rendelkezésre állásának és működőképességének ellenőrzése a mozdony átvételekor vagy az út megkezdése előtt,
- a rutinszerű megelőző karbantartási műveletek végrehajtása.

2. A JÁRMŰVEK ISMERETE

A mozdonyok üzemeltetéséhez a mozdonyvezetőknek ismerniük kell a rendelkezésükre álló összes vezérlő- és jelzőeszközt, különösen az alábbiakra vonatkozókat:

- vontatás,
- fékezés,
- a forgalombiztonsággal összefüggő elemek.

A járművekben fellépő rendellenességek észlelése és megkeresése, jelentése és a kijavításukhoz szükséges tényezők megállapítása, valamint bizonyos esetekben a megfelelő intézkedés végrehajtása érdekében a mozdonyvezetőknek ismerniük kell az alábbiakat:

- mechanikai szerkezetek,
- felfüggesztő és rögzítő berendezések,
- futóművek,
- biztonsági berendezések,
- üzemanyagtartályok, üzemanyag-ellátó rendszer, kipufogógáz-elvezető berendezés,
- a járművek belsején és külsején található jelölések – különösen a veszélyes áruk szállításakor használt szimbólumok – jelentése,
- menetregisztráló rendszerek,
- elektromos és pneumatikus rendszerek,
- áramszedők és nagyfeszültségű rendszerek,
- kommunikációs berendezések (mozdonyrádió stb.),
- útvonalterv,

- a járművek alkatrészei, azok funkciója és a szállított árura jellemző eszközök, különösen a vonatnak a fékvezeték légtelenítésével történő megállítására szolgáló rendszer,
- fékezőrendszer,
- a vontatóegységekhez tartozó alkatrészek,
- vonóerő-átadó rendszer, motorok és erőátvitel.

3. FÉKEK VIZSGÁLATA

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- indulás előtt annak ellenőrzése és kiszámítása, hogy a vonat tényleges fékezett tömege a jármű dokumentumaiban előírtak szerint megfelel-e az adott vonalra előírt fékezendő tömegnek,
- indulás előtt, induláskor és menet közben a vontatóegység és adott esetben a vonat fékrendszere egyes alkatrészei működésének ellenőrzése.

4. A VONAT ÜZEMMÓDJA ÉS LEGNAGYOBB SEBESSÉGE A VONAL JELLEMZŐI SZERINT

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az indulás előtt nekik átadott információk tudomásulvétele,
- a vonat üzemeltetési módjának és legnagyobb sebességének meghatározása az olyan változók alapján, mint például a sebességhatárolások, az időjárási viszonyok vagy a jelzések változásai.

5. A VONAT VEZETÉSE A BERENDEZÉSEK VAGY JÁRMŰVEK SÉRÜLÉSE NÉLKÜL

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az összes vezérlőrendszer vonatkozó szabályokkal összhangban történő használata,
- a vonat indítása a tapadás és a teljesítmény korlátainak figyelembevételével,
- a fékek használata lassításra vagy megállásra, a járművek és a berendezések figyelembevételével.

6. RENDELLENESÉGEK

A mozdonyvezetőknek:

- képesnek kell lenniük a vonat viselkedésével kapcsolatos szokatlan események figyelésére,
- képesnek kell lenniük a vonat átvizsgálására és a rendellenességekre utaló jelek azonosítására, megkülönböztetésére, viszonylagos fontosságuk szerinti reagálásra és törekedniük kell a rendellenességek orvoslására, minden esetben elsőbbséget biztosítva a vasúti forgalom és a személyek biztonságának,
- ismerniük kell a rendelkezésre álló védő- és kommunikációs eszközöket.

7. ÜZEM KÖZBEN ELŐFORDULÓ RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK ÉS BALESETEK, TŰZESetek ÉS SZEMÉLYI SÉRÜLÉSSel JÁró BALESETEK

A mozdonyvezetőknek:

- képesnek kell lenniük a vonat védelmére irányuló intézkedések megtételére, és segítséget hívni a vonaton tartózkodó személyek sérülésével járó baleset esetén,
- képesnek kell lenniük annak megállapítására, hogy a vonat szállít-e veszélyes árut, és ezen áru azonosítására a vonat dokumentumai és kocsilistái alapján,
- ismerniük kell a vonat vészhelyzeti kiürítésére vonatkozó eljárásokat.

8. A TOVÁBBKÖZLEKEDÉS FELTÉTELEI A JÁRMŰVEKET ÉRINTŐ RENDKÍVÜLI ESEMÉNY UTÁN

A mozdonyvezetőknek az eseményt követően fel kell tudniuk mérni, hogy a vonat folytathatja-e útját, és milyen körülmények között, annak érdekében, hogy ezekről a körülményekről mielőbb tájékoztathassák a pályahálózat-működtetőt.

A mozdonyvezetőknek meg kell tudniuk állapítani, hogy szükség van-e szakértői értékelésre, mielőtt a vonat továbbindul.

9. A VONAT LEÁLLÍTÁSA

A mozdonyvezetőknek képeseknek kell lenniük arra, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a vonat még a legkedvezőtlenebb feltételek között se indulhasson vagy mozdulhasson el akaratlanul.

A mozdonyvezetőknek továbbá ismerniük kell azokat az intézkedéseket, amelyekkel a vonat vagy annak részei váratlan elmozdulás esetén megállíthatók.

VI. MELLÉKLET

AZ INFRASTRUKTÚRA SZAKMAI ISMERETE ÉS A TANÚSÍTVÁNNYAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Az infrastruktúrával kapcsolatos témakörök

1. A FÉKEK VIZSGÁLATA

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük indulás előtt ellenőrizni és kiszámítani, hogy a vonat tényleges fékezett tömege a jármű dokumentumaiban előírtak szerint megfelel-e az adott vonalra előírt fékezendő tömegnek.

2. AZ ÜZEM TÍPUSA ÉS A VONAT LEGNAGYOBB SEBESSÉGE A VONAL JELLEMZŐI SZERINT

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az indulás előtt nekik átadott információk tudomásulvétele (például sebességhatárolások és a jelzések változásai),
- a vonat üzemeltetési módjának és legnagyobb sebességének meghatározása a pálya jellemzői alapján.

3. PÁLYAISMERET

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük a problémák előre látására, és a biztonsági és más jellemzők – például a pontosság és a gazdasági szempontok – tekintetében való megfelelő reagálásra. Ezért alaposan ismerniük kell, az útvonalukon vagy bármilyen más, megállapodás szerinti alternatív útvonalon található vasúti pályákat és létesítményeket.

A fontos szempontok az alábbiak:

- üzemeltetési feltételek (kétvágányú vagy menetirányváltásra alkalmas egyirányú közlekedés stb.),
- útvonal-ellenőrzés végrehajtása és tájékozódás a vonatkozó dokumentumok alapján,
- adott közlekedési módra használható vágányok azonosítása,
- az alkalmazandó közlekedési szabályok és a jelzőrendszer jelentése,
- üzemeltetési rendszer,
- a térközszer és az annak kezelésére vonatkozó szabályok,
- állomások neve és elhelyezkedése, valamint az állomások és a jelzőberendezések távolból történő azonosíthatósága annak érdekében, hogy a sebességet ennek megfelelően lehessen szabályozni,
- jelzés a különböző feszültségrendszerű felsővezetési hálózatok átmeneteinél,
- a vezetett különböző vonatkategóriákra vonatkozó sebességhatárolások,
- topográfiai profilok,
- különleges fékezési körülmények, például lejtős pályaszakaszokon,
- különleges közlekedési jellemzők: speciális jelzések, jelek, indítási körülmények stb.

4. BIZTONSÁGI SZABÁLYOK

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- csak az összes előírt feltétel (menetrend, menesztés vagy jelzés, jelzések használata, ha szükséges stb.) teljesülése utáni vonatindítás,
- a vágány mellett és a vezetőfülkében található jelzések megfigyelése, azonnali és hibátlan értelmezése és a meghatározott intézkedés végrehajtása,
- a vonat biztonságos vezetése a konkrét üzemmódnak megfelelően: utasítás esetén speciális üzemmód, ideiglenes sebességkorlátozások, közlekedés a beállított menetiránnyal szemben, vészhelyzetben jelzések figyelmen kívül hagyására kapott engedély, üzemmód – váltás, megfordulás, munkaterületen történő áthaladás stb. alkalmazása,
- a menetrend szerinti és az azon kívüli megállások figyelembevétele, és szükség esetén további feladatok végrehajtása az utasok számára a megállások során, különösen az ajtók kinyitása és zárása.

5. A VONAT VEZETÉSE

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- az út teljes időtartama alatt a vonat pályán elfoglalt helyének ismerete,
- a fékek használata lassításra vagy megállásra, a járművek és a létesítmények figyelembevételével,
- a vonat haladásának a menetrenddel és bármilyen energiatakarékossággal kapcsolatos utasítással összhangban történő módosítása, figyelembe véve a vontatóegység, a vonat, a pálya és a környezet jellemzőit.

6. RENDELLENESSÉGEK

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- amennyire azt a vonat üzemeltetése engedi, az infrastruktúrával és a környezettel kapcsolatos szokatlan események: jelzések, vágányok, energiaellátás, útátjárók, a vágány környezete, egyéb forgalom figyelése,
- konkrét távolságok ismerete az akadályok elhárítása érdekében,
- a pályahálózat-működtetőnek mielőbbi értesítése a megfigyelt rendellenesség helyéről és természetéről, meggyőződve arról, hogy a tájékoztatást a másik fél értette,
- a vasúti pálya megfigyelése, minden szükséges esetben a forgalom és a személyek biztonságának biztosítása vagy az ehhez szükséges intézkedések megtétele.

7. ÜZEM KÖZBEN ELŐFORDULÓ RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK ÉS BALESETEK, TŰZESEK ÉS SZEMÉLYI SÉRÜLÉSSSEL JÁRÓ BALESETEK

A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük az alábbiakra:

- a vonat védelmére irányuló intézkedések megtétele, és segítség hívása személyi sérüléssel járó baleset esetén,
- tűz esetén a vonatmegállítás helyének meghatározása, és ha szükséges, az utasok kimentésének lehetővé tétele,
- a lehető leghamarabb hasznos információk szolgáltatása a tüzesetről, ha a tüzet a mozdonyvezető egyedül nem képes megfékezni,
- az pályahálózat-működtetőjének lehető leghamarabbi tájékoztatása ezekről a körülményekről,
- annak eldöntése, hogy a vasúti pálya járható-e, és ha igen, milyen feltételekkel.

8. NYELVVIZSGÁK

Azon mozdonyvezetőknek, akiknek fontos biztonsági kérdésekről kell a pályahálózat-működtetővel kommunikálniuk, nyelvismerettel kell rendelkezniük az adott pályahálózat-működtető által megjelölt nyelven. E nyelvismeretnek olyan szintűnek kell lennie, amely képessé teszi őket az aktív és hatékony kommunikációra a rutinhelyzetekben, nehéz körülmények között és vészhelyzetben egyaránt.

Képesnek kell lenniük az üzemeltetési ÁME-ben foglalt üzenetek és kommunikációs módszer használatára. A mozdonyvezetőknek az alábbi táblázat szerinti 3. szinten kell tudniuk kommunikálni:

Nyelvi és kommunikációs szint

Az adott nyelven való szóbeli kommunikáció öt szintre osztható:

Szint	Leírás
5	– beszédmódját bármely beszélgetőpartnerhez hozzá tudja igazítani – meg tudja fogalmazni véleményét – képes tárgyalni – képes a meggyőzésre – tanácsot tud adni
4	– kezelni tudja az egyértelműen előre nem látható helyzeteket – feltételezéssel tud élni – ki tudja fejezni érvekkel alátámasztott véleményét
3	– kezelni tudja az előre nem látott elemet tartalmazó gyakorlati helyzeteket – leírást tud adni – fenn tud tartani egy egyszerű beszélgetést
2	– kezelni tudja az egyszerű gyakorlati helyzeteket – kérdést tud feltenni – választ tud adni a kérdésekre
1	– előre megjegyzett mondatokkal tud beszélni

VII. MELLÉKLET

A VIZSGÁK GYAKORISÁGA

Az időszakos ellenőrzések gyakorisága a következő:

- a) nyelvtudás (csak az adott nyelvet nem anyanyelvként beszélők számára): háromévenként vagy több mint egyéves távollét után;
 - b) az infrastruktúra ismerete (az útvonalak és üzemeltetési szabályok ismeretét is beleértve): háromévenként vagy több mint egyéves távollét után az adott útvonalon;
 - c) járműismeret: háromévenként.
-